

Praktijk: de diabetesvoet

DPA Aalst
Dr Jan Rumbaut
Christa Van der Gucht
Diégo Backaert

12 juni 2010

Wetgeving verpleegkundige en wondzorg

- KB 78 van 1990 met aanpassingen
 - Eindverantwoordelijkheid bij uitvoerder
 - Vpk moet bekwaam zijn anders moet hij dit laten weten
 - Strafrechterlijke eindverantwoordelijkheid
 - Voorschrift is een advies, enkel voor betaling Riziv, B1 handeling
 - Noteren in vpk dossier om gedekt te zijn
- Implicaties: arts mag bijscholing eisen?
- Plan Onckelinx: accreditatie voor vpk mogelijk maken

Bron: Meester Vandemoorter, juridisch advies NVKVV

Optimale voetzorg

=zelfzorg + eerste lijnscoaching +
ondersteund door een multidisciplinair team

International guidelines bij diabetes voetwonde

1. Diagnose
2. **Offloading** (drukopheffing)
3. Infectie management
 - * revascularisatie?
4. **Wound Bed Preparation**
5. **Gebruik van verbanden**
6. Chirurgie
7. Gebruik van adjuverende agentia (topische, toestel en systemisch)
8. Preventie

Doel= optimale viabiliteit + biologische kwaliteit
van wondbodem nastreven

- **Tissue : leefbare bodem**
- **Infectie bestrijden**
- **Moisture : vocht - exsudaat balans**
- **Edges : vorm / diepte / randen**

= TIME CONCEPT

Middelen: Klassieke en actieve verbanden

Actieve verbanden

- Werkings mechanisme kennen op
bloedflow, op graad van onderdruk
vorming granulatieweefsel, vochtbalans, ...
- In juiste indicatie toepassen
- Prijs – effect verantwoord ?

Database: wondzorg.be

digiwond.ugent.be

	Toevoeging van vocht	debrideren	vochtopname	infectiebestrijding
Doorlatend niet adherent (bv. Melolin)	+/-			
Katoen/non woven		+	+	
Semipermeabele films (Opsite, Tegaderm, ...)	+	+		
Hydrogels (Flamigel, Intrasite,...)	++	++		+
Schuimverbanden (Mepilex, Allevyn, Cutimed cavity...)			+++	+
Hydrocolloïden (Duoderm, Comfeel,...)	++	++	+	+
Alginaten (Melgisorb, Seasorb, ...)		++	++++	+
Hydrofibers (Aquacell, Aquacell,...)		++	+++	+
Superabsorbers			++++++	
Zilververbanden				++
Honing/ Iso betadine gel	+	++		++

Combinaties van eigenschappen

- Aquacell Ag
- Flaminal Hydro/Forte (Enzoalginogel)
- Enzymatische (Cutimed Sorbact, cutimed sorbact gel, ...)
- ...

Vereisten van een goed verband

Vochtig wondklimaat
 Steriel (is geen verreiste meer)
 Geen verbandresten
 Vermindert pijn
 Gemakkelijk aan te brengen en te verwijderen
 Geen allergische reacties/Huidvriendelijk// niet allergiserend /Vrij van allergische en toxische stoffen
 Ondoordringbaar voor micro-organismen/ Semi-permeabel membraan/ Overvloedig wondexsudaat verwijderen
 Thermische isolatie (onder de 30 gr geen groei meer)
 Geen toegang van kiemen via de buiten weg
 Bescherming tegen trauma en infectie.
 Opletten voor katabool effect van het wondvocht
 Debriderend (autolytisch of osmotisch of enzymatisch of mechanisch)
 Niet/inkleven/Geen trauma bij verwijdering
 Niet pijn inducerend
 Comfortabel/Hygiënisch verband moet aan de 4 zijden gesloten zijn
 Kosteneffectief
 Antimicrobieel (bij Ag)
 Wondhelingsbevorderend
 pH moet laag zijn, tss 3 en 5 (je krijgt meer zuurstof los uit je hemoglobine)
 Recuceert MMP's
 Anti oxidans (vangt vrije radicalen) (Vrije zuurstofradicalen tasten lipiden aan in de celwand. Zij worden gebruikt door de macrofagen om bacteriën te doden.)

Waar houden we niet van?

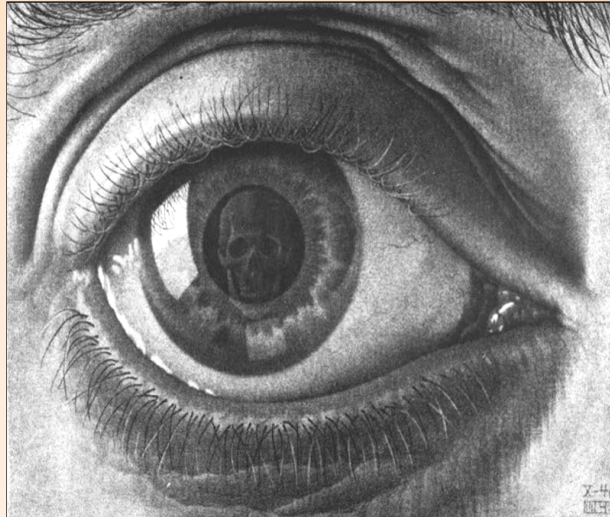

Compressieverband
aan rok naaien

Circulaire verbanden

GENEZEN !

T
I
M
E
-
D
H

Offloading?
Arterieel?
Brand?
Neuropathie?

T
I
M
E
-
D
H

Osteo?
Arterieel?
Fixatie?

T
I
M
E
-
D
H

Preventie?
Eelt?
Offloading?

T
I
M
E
-
D
H

T
I
M
E
-
D
H

Eelt verwijderen?
Peilen?
Arterieel?...

T
I
M
E
-
D
H

Debridement? Peilen? Infectie? Offloading?

T
I
M
E
-
D
H

T
I
M
E
-
D
H

T
I
M
E
-
D
H

Arterieel?
Debridement?
Inspectie?
Fixatie?
...

T
I
M
E
-
D
H

Groeifactoren?
Afblijven of advies?

T
I
M
E
-
D
H

Infectie?
Geen chirurgie!
Aangepast verband
...

Groep Backaert

T I M E - D H

Debridement?
Maceratie?
Randen?
Peilen?
Welk verband?

T I M E - D H

Vilt?
Debridement?
Maceratie?
Circulatie?
Infectie?
Fixatie?

T
I
M
E
-
D
H

Juiste fixatie

Dank voor uw aandacht

		Inschatting risico op diabetes voetproblemen						
		Rechts		Links		Hoe nagaan?		
								
Afwijkingen bij voetinspectie	ja	neen	ja	neen		Controle op eelt, likdoorns, kloven, schimmels en andere huiddefecten		
Verminderd gevoel in de voeten	ja	neen	ja	neen		Monofilament: - kortstondig tegen huid aandrukken tot de draad een C-vorm aanneemt - per voetzool op 3 plaatsen testen: hallux, 1ste en 5de metatarsaalkop - geen gevoel op ≥ 2 van de 3 plaatsen aan 1 of 2 voeten = abnormaal		
≥ 1 voetpulsatie niet voelbaar	ja	neen	ja	neen		A. Dorsalis Pedis en A. Tibialis Posterior opsporen Tilt-test: als de voet 'lijkbalek' wordt bij opheffen en 'blauwrood' bij afhangen = kritische ischemie		
Voorgeschiedenis:	ja	neen	ja	neen	 	wonde, (kleine) amputatie		
Andere voetproblemen: ingegroeide nagels, orthopedische afwijkingen	ja	neen	ja	neen		Afwijkingen aan nagels, klauw- of hamerstand van tenen, hallux valgus, platvoet, holvoet, uitstekende botdelen (zoals bij Charcot voet, zie afbeelding), ...		
		Indien ja op één van voorgaande is een doorverwijzing naar een podoloog sterk aangewezen ! Er is terugbetaling voorzien voor 2 maal per jaar						

Interessante lectuur:

- Handboek Medische Bacteriologie, Johan Van Eldere; Acco, 2008
- Chronic Wound Care: A clinical source book for healthcare professionals; 4th Edition; Krasner D., Rodeheaver G., Sibbald G.
- Woundcare: A collaborative practice manual for health professionals, 3th Edition; Wolters-Kluwer 2007; Sussman C., Bates-Jensen B.
- Dermatology; Blackwell Publishing, 9th Edition; Graham-Brown R., Burns T.
- Wondzorg in de urgentiepraktijk; 2005 De Cocker; Bastin C., Lheureux P. et al.
- Wondzorg in de praktijk; 1998; Wolters-Kluwer; Jan Vandeputte
- Handboek wondzorg; WGK Vlaanderen; Elsevier gezondheidszorg; 2004
- www.wondzorg.be (opleidingen – info – links – ...)
- www.digitwond.be
- www.dermatol.be (guidelines)
- Dermatology; R. Graham-Brown, T. Burns; 9th edition; Blackwell Publishing, 2007; p 82 ev.
- International consensus on the diabetic foot & practical guidelines on the management and prevention of the diabetic foot; The international working group on the diabetic foot; oa Dr Kristien Van Acker, 2007
- Diabetes voet, management in gespecialiseerde centra; K Van Acker, B Bandeleene, F Vermassen, T Leemrijse; Albe De Cocker, 2008
- Het diabetisch voetulcus, preventie en behandeling; P. Van Waeyenberghe; 2004
- Het diabetisch voetulcus; Obreno en De Vos; 2005
- De Diabetische voet; Medi-sfeer, dec 2000, nr 126; De Geest, Nouwen, Van Acker et al.
- Een verrassende manier van wondreiniging, Prof De haan, Van Acker; patient care, jan 2000 nr 1
- Pedis, a consensus diabetic foot ulcer classification system
- Fotomateriaal: Dr Jan Rumbaut - Evelien De Cock - Groep Backaert